

## نسبت رهبر انقلاب با افراد و جریان‌های سیاسی چگونه است؟

گزارش نشریه‌ی خط حزب الله (شماره‌ی صدوپانزدهم)

«آنچه که در مورد اشخاص و شخصیت‌ها و نهادها برای من مهم است، دفاع از جایگاه و مسؤولیت آنها و کمک به حُسن انجام کارشان است... البته این پشتیبانی‌ها مطلق نیست. پیمان من با همه‌ی این برادران عزیز، پیمان دین و انقلاب است... هدف و هویت و مسؤولیت اساسی رهبری، دفاع از کلیت نظام و حفظ نظام است.» (۱۹/۰۴/۱۳۷۹)

### ◆ مبنای رهبر انقلاب در نسبت با افراد

این مبنایی است که رهبر انقلاب بارها و بارها در باب نسبت خود با چهره‌ها و نهادهای نظام بیان کرده‌اند. در واقع نقشی که ایشان به عنوان "راهبری انقلاب اسلامی" در مسیرهای پرپیچ‌وخم زمانه بر عهده دارند، اقتضای چنین نسبتی را دارد. از همین روست که از چشم مردم و تحلیل‌گران نیز، اغلب افت‌وخیز رابطه‌ی یک فرد یا جریان در جمهوری اسلامی در نسبت با رهبر انقلاب، همواره موضوعی برای تفکر و ارائه‌ی نظر است که گاهی بحث درباره‌ی آن چالشی می‌شود. بروز حاد این تغییر نسبت‌ها در مقاطع مختلف تاریخ انقلاب اسلامی، «مسأله» ای است که اگر خوب واکاوی شود، هم نقش رهبری را به خوبی به نمایش می‌کشد و هم درس‌هایی برای آینده رقم می‌زند. برای مثال، در سال ۸۸ - به عنوان گرانیگاهی در تاریخ انقلاب - آیت‌الله خامنه‌ای که حتی در نماز جمعه‌ی هفته بعد از انتخابات (۲۹/۰۳/۱۳۸۸) (نامزدهای معترضان را «برادران» خود خطاب کرده بودند که نیروهای نظام هستند، پس از لجاجت و کج‌روی آنها در دوران فتنه، آنان را «برادران سابق» خواندند) (۲۲/۰۹/۱۳۸۸) (که گویی می‌خواهند خودشان را از کشتی نجات نظام اسلامی بیرون بیاورند) (۰۶/۱۲/۱۳۸۸).

این موضع رهبر انقلاب، استوار بر همان مبنایی است که نقش رهبری در جمهوری اسلامی بر پایه آن تعریف شده است: مراقبت از کج‌نشدن مسیر انقلاب به واسطه‌ی رفتارها و کردارهای افراد و نهادها و جریان‌ها. به همین دلیل هم چنین موضعی، هیچ اختصاصی به جناحی خاص از کارگزاران نظام اسلامی نداشته و ندارد. مثلاً در اوج روزهایی که عده‌ای در تبلیغات خود، پشتیبانی رهبری از رأی مردم (فارغ از محتوا و ثمره‌ی آن) را دفاع از یک فرد با جهتگیری خاص القاء می‌کردند و سر به شورش خیابانی گذاشته بودند، آیت‌الله خامنه‌ای قاطعانه جلوی انتصاب فردی را به عنوان معاون اول توسط رئیس‌جمهور وقت گرفتند.

### ◆ ماجرای آن برادر مؤمن

البته اینگونه رفتارهای رهبری، هم از باب خیرخواهی برای افراد و اشخاصی است که کنشگران اصلی نظام اسلامی در سطوح عالی مسئولیت هستند و هم از باب رعایت مصالح عالی مردم. هر دو رگه نیز در بیانات رهبر انقلاب دیده می‌شود. مثلاً در آستانه‌ی انتخابات دوازدهم ریاست جمهوری، برادر مؤمنی را در خفا و علن (پشت بلندگو) به عدم حضور در عرصه انتخابات، به دلیل عدم مصلحت ملی توصیه کردند (۰۵/۰۷/۱۳۹۵). (و البته هنگامی که به این توصیه‌ی ناصحانه و قعی نهاده نشد و آن فرد، برخلاف نظر برادرانه‌ی رهبر انقلاب، در انتخابات ثبت نام کرد و بعد از انتخابات تا به امروز نیز با تحلیل‌های غیرواقعی در صدد سیاه‌نمایی از اوضاع کشور برآمد، این حرکت را خلاف تقوا و ناشی از سیاسی کاری در دین عنوان کردند). (۰۶/۱۰/۱۳۹۶)

### ❖ توصیه‌ی رهبر انقلاب در اولین دیدار با هیأت دولت نهم

البته آیت‌الله خامنه‌ای در تحلیل‌ها و توصیه‌های عام خود در دیدارهای مختلف در هر یک از این مقاطع نیز، رهنمودهای روشنی داشته‌اند که گاه ارزش تحلیلی آنها مدت‌ها بعد آشکار شده است. برای نمونه ایشان در نخستین دیدار با رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت نهم، با وجود تحسین سردست گرفتن شعار عدالت، هشدار داده بودند: «عدالتی که همراه با معنویت و توجه به آفاق معنوی عالم وجود و کائنات نباشد، به ریاکاری و دروغ و انحراف و ظ�هرسازی و تصنع تبدیل خواهد شد» (۰۸/۰۶/۱۳۸۴) (اما متأسفانه چنین رفتارهایی که هم خلاف شرع، هم خلاف قانون و هم خلاف اخلاق بود، چندین بار در طول دوره‌ی دولت‌های نهم و دهم صورت گرفت و هر بار با تذکر جدی رهبر انقلاب نیز مواجه شد. چه در مورد افشاگری‌های سیاه‌نمایانه از مدیریت سال‌های گذشته انقلاب و متهم کردن اشخاص در مناظرات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ به امید ترتیب اثر) (۲۹/۰۳/۱۳۸۸) (و چه در قالب اتهام به دو قوه‌ی دیگر به استناد موارد اثبات‌نشده در دادگاه. واضح است که به کار گرفتن احساسات مردم در جهت ایجاد اختلاف نیز خلاف حقوق اساسی مردم است، چون امنیت روانی و اخلاقی شهروندان را سلب می‌کند) (۲۸/۱۱/۱۳۹۱) (و از همین باب هم خیانت به کشور است). (۱۰/۰۸/۱۳۹۱)

به نظر می‌رسد اگر اینگونه کنش‌های رهبری بر پایه‌ی نقش ویژه ایشان در نظام اسلامی و در بستر زمانی خود با توجه به زمینه‌هایش بررسی شود، نشانگر استواری بر صراط انقلاب در برابر کسانی است که می‌خواهند با وجود زیر پا گذاشتن خطوط قرمز اخلاق و شرع و قانون، به جای «انقلابی‌گری»، «انقلابی‌نمایی» کنند و در عین حال خود را صدای مردم و سخنگوی آنان جلوه دهند.